

CENTRUL ROMÂN
DE POLITICI EUROPENE

CRPE

DEBATING EUROPE, PROVIDING EXPERTISE

Cum încearcă statul georgian să își distrugă societatea civilă

*Trei valuri de represiune inspirate de
politica Kremlinului*

Introducere

În mai puțin de doi ani, Georgia a adoptat legi atât de restrictive împotriva societății civile, încât nu doar activitatea organizațiilor non-guvernamentale a fost grav afectată, dar și drepturi fundamentale precum libertatea de exprimare, libertatea de asociere sau de participare la viața publică au devenit o prerogativă aproape exclusivă a statului georgian. Ceea ce a început în 2023-2024 ca o încercare de control a societății civile, mass media sau providerilor de internet, prin așa-numita *Lege privind Transparența Influenței Străine*, care a oferit puteri extinse statului georgian de a controla vocile critice și de a le stigmatiza prin etichetarea ca “agenți străini”, s-a extins prin două valuri succesive de represiune, în 2025 și 2026. Noile legi adoptate de statul georgian au condus la închiderea sau sistarea activității a sute de organizații ale societății civile, au anihilat drepturi fundamentale ale cetățenilor și au creat un context de teroare prin care orice participare la o activitate „politică” sau de exprimare a unei opinii “politice”, cu definiții foarte vagi și arbitrare, poate însemna o amendă semnificativă sau, în cel mai rău caz, arestări și pedepse cu închisoarea. Dreptul de a face parte din societatea civilă, de a fi implicat civic sau de a face politică a devenit un atribut aproape exclusiv al statului georgian, fiind eliminat un fundament cheie al unei societăți democratice.

Statul georgian conduce o campanie atroce de a-și distruge societatea civilă, una din cele mai proeuropene și active din regiune. Stigmatizarea acestora ca “agent străin” pentru ceea ce este o activitate banală pentru orice organizație non-guvernamentală, adică asigurarea sustenabilității financiare prin aplicarea la competiții de proiecte europene sau ale altor donatori sau organizații internaționale (care impun oricum standarde ridicate de transparență) a fost primul pas. A continuat cu arogarea dreptului de a decide în numele societății civile ce fel de proiecte și finanțări pot fi permise și implementate (*iar cele privind drepturile omului, egalitatea de gen, educația civică, statul de drept sau buna guvernare au fost primele vizate*) sau blocarea prin mecanisme “birocratice” (*extinderea controalelor, sancțiuni administrative extinse, noi și noi forme de raportare*). Mai mult, statul georgian a decis că orice formă de suport primită de societatea civilă, fie că vorbim de donații sau transferuri individuale, din afara țării, reprezintă o „interferență străină”. Obiectivul autorităților de la Tbilisi este simplu: acela de a controla și “modela” societatea civilă, de a o transforma într-o extensie a puterii politice care nu opune rezistență și care nu include voci critice, modelul adoptat fiind cel din Rusia sau Belarus.

Statul georgian nu dorește însă doar ca societatea civilă să fie controlabilă, ci să blocheze orice voce potențial critică la adresa regimului, indiferent că vorbim de ONG-uri, grupuri civice, mass media, diaspora georgiană sau cetățeni implicați civic. Interdicțiile au fost extinse gradual către persoanele fizice, lăsate și ele fără drepturi elementare, inclusiv la liberă exprimare, libertatea de asociere sau de participare la viața publică, mai ales dacă vorbim de persoanele active din societatea civilă.

Interdicțiile vizează și mass-media, al cărui conținut și surse de finanțare devin tot o prerogativă a statului și, mai nou, odată cu noul pachet legislativ din ianuarie 2026, și mediul de business. Absurdul situației a ajuns atât de ridicat, încât orice exprimare „politică”, cu definiții foarte vagi a ce înseamnă acest lucru, o postare pe rețele sociale sau o participare la un protest, poate fi etichetată ca opera unui “agent străin”, iar autoritățile statului au primit puteri extinse să le sancționeze. Interdicțiile includ sancțiuni dure, inclusiv pedepse cu închisoarea, care au fost mărite constant în ultimii ani. Restricțiile vizează și diaspora georgiană. Noi amendamente la Codul Electoral interzic organizarea alegerilor parlamentare în afara țării, cetățenii georgieni fiind de facto privați de dreptul la vot, este restricționat dreptul de a candida sau sunt impuse limitări privind monitorizarea alegerilor de către societatea civilă sau organizațiile internaționale.

Toate aceste schimbări, care limitează și anulează drepturi fundamentale într-o societate democratică, sunt aprobate printr-un instrument care simulează un proces democratic. Ceea ce se întâmplă în Georgia în ultimii ani nu mai are însă nicio legătură cu statul de drept sau buna guvernare, ci este doar tertipul “legal” folosit de statul georgian pentru a instaura un sistem autocratic, unul în care societatea civilă sau cetățenii au drepturi și pot activa ca actori implicați civic doar dacă primesc aprobare din partea guvernului.

La Centrul Român de Politici Europene ne exprimăm solidaritatea cu societatea civilă din Georgia și dorim să tragem și un semnal de alarmă privind pervertirea instrumentelor democratice în interesul unei puteri cu intenții autocratice. Din păcate asistăm și în spațiul public românesc, inclusiv din partea membrilor partidelor politice cu reprezentare în Parlamentul României, la declarații, poziționări și flirturi cu proiecte de lege care aveau ca inspirație modelul rusesc al “agenților străini”. Adică exact ceea ce se întâmplă în Georgia în ultimii ani.

Valurile de represiune împotriva societății civile

În aprilie 2024, pe fondul unor proteste masive ale societății civile împotriva guvernării, partidul Visul Georgian, controlat de miliardarul Bidzina Ivanishvili, introduce în parlament prima legislație care urma să restricționeze activitatea societății civile, mass media sau providerilor de internet. *Legea privind Transparența Influenței Străine* face parte din așa-numitele legi de inspirație rusească privind “agenții străini” prin care state autoritare sau cu intenții autoritare încearcă, într-o primă fază, să decredibilizeze, să stigmatizeze și ulterior să controleze vocile critice din societatea civilă și spațiul public. Parlamentul a aprobat printr-o procedură accelerată obligația autodeclarării ca “agenți străini” a organizațiilor societății civile sau mass-media care primesc mai mult de 20% din venituri din afara țării. Legea nu a fost altceva decât un prim instrument de a controla și a elimina vocile critice din societatea civilă înainte de alegerile parlamentare din octombrie 2024, oferind puteri extinse autorităților statului georgian de a interveni în activitatea societății civile (*controale extinse privind activitatea acestora de două ori pe an, declararea în Registrul Agenților Străini, proceduri birocratice extinse*), totul culminând cu amenzi de până la 25.000 lari georgieni (cca. 8.000 euro) pentru o gamă largă de “încălări ale legislației”. Președinta proeuropeană în funcție, Salome Zurabishvili, se opune prin veto, dar Parlamentul merge mai departe și aprobă legea.

Comisia de la Veneția cere abrogarea legii din cauza “caracterului arbitrar, posibilității extinse de control asupra societății civile și mass media și stigmatizării acesteia”, iar Uniunea Europeană critică dur guvernarea de la Tbilisi și declară că procesul de aderare este blocat de facto. Proteste de amploare continuă zilnic, în special în Tbilisi și marile orașe, dar la fel continuă și măsurile represive împotriva cetățenilor și societății civile. În octombrie 2024, alegerile parlamentare sunt câștigate de partidul Visul Georgian, cu 53% din voturi, pe fondul acuzațiilor de intimidare a votanților, presiuni asupra opoziției și societății civile, control mediatic și fraude electorale masive. În decembrie 2024, guvernul de la Tbilisi anunța suspendarea procesului de aderare la UE până în 2028 și pregătea al doilea val de măsuri de represiune împotriva cetățenilor din stradă, societății civile și mass media. Tot în decembrie 2024, au crescut amenzile pentru fapte minore legate de proteste (blocarea intrărilor în clădiri, blocarea străzii, graffitti politic, purtarea măștilor): de la 500 la 5.000 de lari georgieni (cca. 1.600 euro) și, ulterior, în 2025, vor fi fie înlocuite cu pedepse de la 2 la 4 ani de închisoare.

Al doilea val de represiune împotriva societății civile începe odată cu *Legea privind înregistrarea agenților străini (GEOFARA)*, o versiune mult mai drastică a legii adoptate în 2024, apărută nu doar ca o reacție la refuzul societății civile și mass media de a se autodeclara “agenți străini”, ci mai ales a dorinței guvernului de a-și extinde controlul asupra acestora. În practică, sub noua lege, orice persoană fizică sau juridică poate fi considerată “agent străin” dacă desfășoară „activitate politică” și obține orice fel de finanțare externă, cresc sancțiunile pentru neînregistrare în Registrul Agenților Străini sau declararea incorectă a tuturor informațiilor privind activitatea (*până la 10.000 lari georgieni sau 5 ani de închisoare*), iar Biroul Anticorupție primește prerogative extinse împotriva societății civile. Comisia de la Veneția are din nou o poziție dură și cere abrogarea legii.

GEOFARA va fi, însă, doar prima dintr-un nou pachet legislativ care va restricționează semnificativ capacitatea societății civile de a funcționa. În aprilie-mai 2025, două noi amendamente la *Legea finanțărilor nerambursabile* obligă organizațiile din Georgia și donatorii (inclusiv organizațiile internaționale) să ceară acordul statului georgian pentru orice tip de finanțare. În cazul nerespectării noii legislații, organizația va fi amendată cu de două ori suma grantului primit, iar Biroul Anticorupție primește puteri extinse de monitorizare, inclusiv dreptul de a dispune confiscarea bunurilor înainte unei decizii în instanțele de judecată, de a colecta informații și de a audia persoane. Legislația oferă statului georgian puterea discreționară de a refuza orice tip de finanțare pentru organizațiile pe care le dorește inactive sau închise și de a monitoriza, controla și impune restricții severe celor care încă operează. Comisia de la Veneția cere, și de data aceasta, abrogarea legii.

Noi modificări legislative vizează sectorul mass media, partidele politice, oferă puteri extinse pentru poliție și mărește sancțiunile pentru activitățile de protest sau insultă a oficialilor statului. Amendamente la *Legea audiovizualului* (aprilie 2025) interzic mass-media să acceseze granturi și finanțări externe, extinzând definiția și către donații sau transferuri individuale. Sunt extinse restricțiile privind finanțarea partidelor politice cărora le este interzisă acceptarea de donații, inclusiv în natură. Termenele gen și egalitate de gen au fost eliminate din legislația din Georgia, iar instrumentele de consultare cu societatea civilă nu mai sunt obligatorii. Sunt extinse puterile poliției, inclusiv dreptul la reținerea „preventivă”, iar durata detenției pentru abateri administrative a fost crescută de la 15 la 60 de zile, măsură aplicată în principal protestatarilor. Au fost create și noi infracțiuni, precum „insulta verbală” a oficialilor. Se instituit pedepse de 30-60 de zile pentru persoanele cu amenzi neachitate, care participă la proteste sau adunări publice.

În ianuarie 2026, partidul Visul Georgian a introdus în circuitul parlamentar un nou pachet legislativ menit să restricționeze aproape complet finanțarea externă a societății civile, implicarea politică a cetățenilor sau dreptul la liberă exprimare. Noile amendamente au fost votate în a treia lectură (și ultima) la începutul lunii martie, urmând a intra în vigoare.

Legea privind finanțările nerambursabile este din nou schimbată și este extinsă semnificativ definiția termenului de „finanțare nerambursabilă”, de facto fiind vorba de orice transfer din afara țării și cu aplicabilitate atât asupra organizațiilor, cât și indivizilor. Aceasta definiție arbitrară incriminează orice formă de exprimare politică a unei persoane care primește resurse financiare de la un cetățean sau o entitate juridică dintr-un alt stat. Noile amendamente includ pedepse mărite de până la 6 ani de închisoare sau 12 ani pentru “circumstanțe agravante”.

Au fost promovate și noi amendamente la *Legea privind asocierea politică a cetățenilor* care interzic participarea în viața politică pentru 8 ani a oricărei persoane care a primit finanțări externe sau a lucrat pentru o organizație care a primit finanțări externe, restricționând semnificativ capacitatea opoziției politice sau societății civile de a-și desfășura activitatea.

Mai mult, termenul “activitate politică” este foarte larg definit, orice tip de activitate putând fi catalogată ca fiind politică, inclusiv simple postări pe rețele sociale sau participarea la proteste. Sunt prevăzute noi sancțiuni, cu pedepse de până la 6 ani, și pentru partidele politice care au beneficiat de finanțare externă. Noi restricții vizează și activitatea sectorului de business, cu amenzi de până la 20.000 lari georgieni (40.000 pentru abateri consecutive) pentru orice declarație politică).

Între timp, represiunea împotriva societății civile continuă, așa cum continuă și arestările arbitrare. Societatea civilă din Georgia protestează în continuare în strada, proteste având loc în fiecare zi. Probabil cea mai proeuropeană societate civilă din regiune este însă sub presiunea teribilă a unui regim cu tendințe autoritare, care s-a inspirat din modelul rusesc pentru a anihila vocile critice și incomode.

Primul val de represiune (2023-2024)

Legislație	Impact
Martie 2023: Legea privind transparența influenței străine (Law on transparency of foreign influence) și Legea privind înregistrarea agenților străini (Law on registration of foreign agents)	<p>Propuse pentru prima oară în anul 2023, cele două legi au fost retrase din circuitul parlamentar după proteste masive ale cetățenilor și societății civile, boicotul partidelor de opoziție și la presiunea Uniunii Europene.</p>
Aprilie 2024: Legea privind Transparența Influenței Străine (Law on Transparency of Foreign Influence)	<p>Legea a fost reintrodusă în aprilie 2024 și a inclus elemente din legile propuse în 2023. A fost votată rapid de către Parlament (mai 2024). Un veto al președintei Georgiei, Salome Zurbishvili, a fost anulat ulterior de Parlamentul dominat de partidul Visul Georgian.</p> <p>Principala prevedere a legii se referă la înregistrarea în Registrul Agenților Străini, ca “agenți care lucrează în interesul unei puteri străine”, a oricărei entități care primește mai mult de 20% din fonduri din afara țării. Legea se aplică societății civile, mass media, provideri de internet și deținători ale domeniilor de internet.</p> <p>Instituțiile statului pot efectua activități de control de două ori pe an, vizând documente contabile, evidențe de personal, activitatea organizației și alte aspecte administrative. Un asemenea mecanism conferă autorităților o marjă largă de control și instituie un regim birocratic intruziv, cu un impact semnificativ asupra funcționării organizațiilor vizate.</p> <p>Instrumentul de control se adaugă stigmatizării generate de etichetarea drept „agent al unei puteri străine”, care poate afecta grav reputația și credibilitatea organizațiilor vizate.</p> <p>Pentru neînscrierea în Registrul Agenților Străini, completarea incorectă a documentelor de înscriere sau de raportare, iregularități descoperite în timpul monitorizării, legea prevede sancțiuni de până la 25.000 lari georgieni (cca. 8.000 EUR).</p> <p><u>Opinia Comisiei de la Veneția:</u> “Abrogarea legii din cauza caracterului arbitrar, posibilității extinse de control asupra societății civile și mass media și stigmatizării acesteia.”</p>

Iulie – Decembrie 2024: Uniunea Europeană își exprimă îngrijorarea față de evoluția politică din Georgia și față de intențiile autorităților de la Tbilisi de a controla societatea civilă și mass-media. În iulie și octombrie 2024, UE formulează critici dure la adresa guvernului, iar procesul de aderare al Georgiei este de facto blocat. Protestele de amploare continuă zilnic, în special în Tbilisi și marile orașe, dar la fel și continuă și măsurile represive împotriva cetățenilor și societății civile.

Octombrie 2024: La alegerile parlamentare, partidul prorus Visul Georgian, asociat oligarhului Bidzina Ivanishvili, obține 53% din voturi, pe fondul acuzațiilor de intimidare a votanților, presiuni asupra opoziției și societății civile, control mediatic și fraude electorale masive. Modificările sistemului electoral au asigurat partidului de guvernământ 89 din cele 150 de mandate. Protestele continuă, iar intervențiile forțelor de ordine sunt frecvent disproporționate, cu arestări arbitrare, amenzi sau intervenții brutale asupra protestatarilor.

Decembrie 2024: Visul Georgian anunță suspendarea procesului de aderare la UE până în 2028. Peste 100.000 de persoane ies în stradă în Tbilisi și în alte orașe, în timp ce represiunea autorităților se intensifică. Parlamentul alege un nou președinte, Mikheil Kavelashvili, ceea ce generează noi proteste și condamnări inclusiv din partea instituțiilor europene.

Valul doi de represiune (2025)

Aprilie 2025: Legea privind înregistrarea agenților străini (Law on foreign agents registration (GEOFARA))

Legea a fost adoptată în aprilie 2025, cu aplicabilitate din 31 mai 2025. Este o versiune mult mai drastică a legii adoptate în 2024, apărută nu doar ca o reacție la refuzul societății civile și mass media de a se autodeclara “agenți străini”, ci mai ales a dorinței guvernului de a-și extinde controlul asupra acestora.

În practică, sub noua lege, orice persoană fizică sau juridică poate fi considerată “agent străin” dacă desfășoară „activitate politică” și obține orice fel de finanțare externă. Definiția noțiunii de “activitate politică” este extrem de largă, oferind în practică autorităților o putere discreționară de a eticheta orice activitate ca fiind politică, de la simple postări pe rețele sociale sau participarea la adunări publice.

GEOFARA impune obligații extrem de controversate și intruzive de raportare, etichetare și evidență. Legea este aplicată de Biroul Anticorupție și prevede sancțiuni penale severe, amendă de până la 10.000 lari georgieni sau până la 5 ani de închisoare.

Opinia Comisiei de la Veneția: “GEOFARA introduce definiții vagi și excesiv de arbitrare, care permit o aplicare nediferențiată și folosirea unor etichete ce descurajează libertatea de exprimare și de asociere. Sunt impuse obligații extinse, imprecise și practic nelimitate, precum și sancțiuni severe pentru așa-numiții „agenți străini”, ceea ce generează insecuritate juridică și o povară disproporționată. Supravegherea este încredințată Biroului Anticorupție, însă fără garanții reale de independență. În ansamblu, aceste probleme creează riscul unei aplicări arbitrare și reprezintă o amenințare la adresa statului de drept și a democrației. În consecință, Comisia de la Veneția recomandă abrogarea GEOFARA.”

<p>Aprilie-Iunie 2025: Legea finanțărilor nerambursabile (Law on grants)</p>	<p>Două noi amendamente la <i>Legea finanțărilor nerambursabile</i> obligă organizațiile din Georgia și donatorii (inclusiv organizațiile internaționale) să ceară acordul statului georgian pentru orice tip de finanțare. În cazul nerespectării noii legislații, organizația va fi amendată cu de 2 ori suma grantului primit, iar Biroul Anticorupție primește puteri extinse de monitorizare, inclusiv dreptul de a dispune confiscarea bunurilor înainte unei decizii legale, de a colecta informații și de a audia persoane. Un număr foarte limitat de proiecte și finanțări pot fi continuate fără acordul statului georgian, în special Erasmus+, condiții fiind însă aplicate și în cazul acestora.</p> <p>Legislația oferă statului georgian puterea discreționară de a refuza orice tip de finanțare pentru organizațiile pe care le dorește inactive sau închise și de a monitoriza, controla și impune restricții severe celor care încă operează.</p> <p><u>Opinia Comisiei de la Veneția:</u> “Abrogarea acestor modificări sau revizuirea semnificativă a acestora pentru a asigura proporționalitatea intervențiilor și a oferi garanții adecvate.”</p>
<p>Aprilie 2025: Legea audiovizualului (Broadcasting Law)</p>	<p>Un amendament la Legea Audiovizualului, propus în februarie 2025 și adoptat pe 1 aprilie 2025, interzice complet mass-media să acceseze granturi și finanțări externe, extinzând definiția și către donații sau transferuri individuale, pe lângă granturi primite din partea organizațiilor internaționale sau guverne străine.</p> <p>Amendamentul oferă inclusiv puteri extinse instituțiilor statului să controleze activitatea și conținutul mass-media.</p> <p><u>Opinia Comisiei de la Veneția:</u> “Abrogarea acestor modificări.”</p>
<p>Aprilie 2025: Legea privind asocierea politică a cetățenilor (Law on political association of the citizens)</p>	<p><u>Amendamentele extind restricțiile privind finanțarea partidelor politice.</u> Acestea elimină posibilitatea ca partidele politice și candidații electorali să primească inclusiv donații sub formă de sprijin în natură (de exemplu, pentru organizarea de evenimente sau orice fel de activități) din partea persoanelor juridice și a asociațiilor de persoane înregistrate atât în Georgia, cât și în străinătate.</p>
<p>Aprilie 2025: Eliminarea termenelor gen și egalitate de gen din legislația din Georgia, respectiv excluderea societății civile din consultările publice obligatorii</p>	<p><u>Termenul gen și egalitate de gen au fost eliminate din legislația din Georgia,</u> iar instrumentele de consultare cu societatea civilă nu mai sunt obligatorii (consultarea societății civile a fost una din recomandările cheie ale Comisiei Europene pentru a oferi statut de țară candidată Georgiei)</p>

<p>Decembrie 2025: Amendamente la Codul Electoral și restricționarea dreptului la vot</p>	<p>În decembrie 2025, <u>noi amendamente la Codul Electoral</u> prevăd organizarea alegerilor parlamentare doar pe teritoriul Georgiei, cetățenii din diasporă fiind nevoiți să călătorească în țară pentru a vota. Pe teritoriul altor țări nu vor mai fi organizate secții de vot, ceea ce reprezintă o restricționare abuzivă și ilegală a unui drept fundamental. Alte amendamente includ redesenarea districtelor electorale, restricții privind monitorizarea alegerilor, restricții privind candidaturile la alegerile parlamentare etc.</p>
<p>Alte măsuri punitive adoptate de Parlamentul Georgian</p>	<p>Decembrie 2024: Amenzile pentru fapte minore legate de proteste (blocarea intrărilor în clădiri, blocarea străzii, graffiti politic, purtarea măștilor) au fost majorate de zece ori, de la 500 la 5.000 de lari georgieni (cca. 1.600 EURO).</p> <p>Decembrie 2025: <u>pedepsele au fost extinse și transformate în infracțiuni pedepsite cu până la doi ani de închisoare (patru ani pentru organizatori).</u></p> <p>Februarie 2025: Au fost introduse puteri extinse pentru poliție, inclusiv reținerea „preventivă” de până la 48 de ore, iar în februarie 2025 durata detenției pentru abateri administrative a fost crescută de la 15 la 60 de zile, măsură aplicată în principal protestatarilor. Au fost create și noi infracțiuni, precum „insulta verbală” a oficialilor.</p> <p>Iulie – octombrie 2025: S-au instituit pedepse de 30–60 de zile pentru persoanele cu amenzi neachitate, care participă la proteste sau adunări publice.</p>
<p>Valul 3 de represiune (2026)</p>	
<p>Ianuarie 2026: Legea privind finanțările nerambursabile (Law on grants)</p>	<p>Amendamentele propun extinderea semnificativă a definiției termenului de „finanțare nerambursabilă”, de facto fiind vorba de orice transfer din afara țării și cu aplicabilitate atât asupra organizațiilor, cât și indivizilor.</p> <p>Această definiție arbitrară incriminează în realitate orice formă de exprimare politică a unei persoane care primește resurse financiare de la un cetățean sau o entitate juridică dintr-un alt stat. Mai mult, noile amendamente incriminează și “posibile acțiuni viitoare sau intenții”, oferind statului pretextul legal de a interveni în orice condiții.</p> <p>Noile amendamente includ pedepse mărite de până la 6 ani de închisoare sau 12 ani pentru “circumstanțe agravante”.</p>

Ianuarie 2026: Legea privind asocierea politică a cetățenilor (Law on political association of the citizens)

Noile amendamente interzic participarea în viața politică pentru 8 ani a oricărei persoane care a primit finanțări externe sau a lucrat pentru o organizație care a primit finanțări externe (peste 20% din venituri), restricționând semnificativ capacitatea opoziției politice sau societății civile de a funcționa. Mai mult, termenul “activitate politică” este foarte larg definit, orice tip de activitate putând fi catalogată ca fiind politică, inclusiv simple postări pe rețele sociale sau mersul la proteste.

Sunt prevăzute noi sancțiuni, cu pedepse de până la 6 ani, și pentru partidele politice care au beneficiat de finanțare externă.

Ianuarie 2026: Amendament privind activitatea companiilor

Noi restricții vizează și activitatea sectorului de business, cu amenzi de până la 20.000 lari georgieni (40.000 pentru abateri consecutive) pentru orice declarație politică.

Amendamentele propuse în ianuarie 2026 au fost votate în a treia lectură (și ultima) la începutul lunii martie 2026, urmând a intra în vigoare.

Autori

Alexandru Damian

Alexandru Damian este director de programe în cadrul Centrului Român de Politici Europene, cu o experiență solidă în proiecte privind buna guvernare, administrația publică și activismul civic. În perioada 2024-2025 a fost RETHink.CEE Fellow în cadrul German Marshall Fund analizând rolul societății civile în avansarea integrării europene în Republica Moldova, Georgia și Ucraina.

Alexandru este licențiat în Științe Politice, Universitatea din București, și a finalizat un program de Masterat în Științe Politice în cadrul Universității Libere din Bruxelles.

E-mail: alexandru.damian@crpe.ro

Alyssa Ungureanu

Alyssa Ungureanu este parte a programului de internship din cadrul Centrului Român de Politici Europene. Ea este studentă în anul al doilea la Sciences Po Paris, unde studiază Economie și Sociologie, fiind interesată de politici publice la nivel național și european, dezvoltare sustenabilă și echitabilă, precum și de promovarea drepturilor omului, egalității de șanse și educației. În trecut, s-a angajat în diverse proiecte din sfera civică, activitate pe care își dorește să o continue, iar în viitor își dorește să lucreze fie în domeniul cercetării, fie în cadrul serviciului public.

E-mail: alyssa.ungureanu@crpe.ro